



Služebníci Kristova poslání

Nové číslo bulletinu, které jste právě otevřeli, je nadepsáno „Ignác a misijní poslání“.

Pod slovem poslání si obvykle představujeme nějaký vznešený životní úkol, se kterým se člověk ztotožní. Pro jezuity má toto slovo trochu jiný a mnohem konkrétnější význam. Poslání je pokračováním v tom, co konal Kristus. V evangeliu Ježíš posílá své učedníky po dvou, aby šli tam, kam chtěl sám přijít. Stejným způsobem sv. Ignác a první druhové chtěli jít všude tam, kde je třeba hlásat evangelium. Proto jezuité chápou sami sebe jako „služebníky Kristova poslání“. A skládají čtvrtý slib poslušnosti papeži „ohledně poslání“, tedy jít, kamkoliv je pošle apoštolsky působit.

Latinský termín pro poslání zní „missio“, ze kterého je odvozeno české slovo „misie“. V současné době jím neoznačujeme jen hlásání evangelia domorodým národům, jako tomu bylo v minulých staletích. Dnes mluvíme o tom, že sama církev ze své podstaty má misijní charakter. Jejím úkolem je přinášet evangelium všem lidem kolem sebe – nejen slovem, ale i skutkem účinné lásky k druhým.

Petr Havelčák

Dospívat ve víře

Ježíš nazýval Boha otcem a učil své následovníky, aby se modlili ve stejném duchu. Dodnes nás inspiruje tento obraz milosrdného otce či matky a vede nás k tomu, abychom Boha opravdu milovali. Zkušený duchovní doprovázející William A. Barry se v následující stati zamýšlí nad tím, zda je správné, když se ve vztahu k Bohu považujeme za děti, nikoli za dospělé.

Když kazatelé mluví o Bohu jako o otci nebo matce, používají přirovnání ke vztahu rodičů a dětí: Bůh nás nese v náručí jako matka; Bůh nás těší, jako matka utěšuje své dítě; Bůh vítá hříšníky zpět, tak jako otec vítá zpět svéhlavé dítě; Bůh nás trestá stejně jako dobrý otec, protože myslí na naše dobro.

Taková přirovnání mohou samozřejmě občas pomoci i dospělým. Obávám se však, že dospělí křesťané pak nejsou povzbuzováni k tomu, aby měli s Bohem dospělý vztah. A zajímalo by mě, jestli v důsledku toho neztratí zájem o církev a nepřestanou se účastnit náboženských aktivit. Vidím v tom skutečný problém, protože se domnívám, že Bůh nabízí zralým a dospělým lidem jiný vztah.

Rodiče, naši přátelé

Zamyslete se na chvíli nad našimi dospělými vztahy k rodičům. Nestáváme se s přibývajícím věkem spíše jakýmiisi jejich vrstevníky? Samozřejmě vždy

víme, že to jsou naši rodiče. Pro většinu z nás je nemyslitelné oslovovat je křestním jménem – vždy pro nás zůstanou mámou a tátou, i nadále jim prokazujeme úctu, protože nás uvedli do života a vychovali. Ale kromě extrémních okolností už neočekáváme, že nás budou držet v náručí. Ani nečekáme, že nám budou říkat, co máme dělat s naším životem.

Postupně se stáváme navzájem rovnějšími, protože přebíráme tytéž role, jaké kdysi zastávali oni. Nyní, když víme, co obnáší dospělost, k nim chováme větší sympatie, uvědomujeme si, čím si prošli, když museli vydělávat na živobytí a vychovávat nás, zejména v době dospívání. Někdy dokonce zjistíme, že se k nim chováme jako k dobrým přátelům, kterým se můžeme svěřit, aniž bychom očekávali, že pak ponесou břemena, která musíme nést my sami.

Právě o tento druh vztahu s námi Bůh stojí, když se stáváme dospělými: o přátelství. Boha lze skutečně

definovat jako někoho zranitelného, kdo nám nabízí nejen spásu, ale i přátelství. Pokud se budeme řídit tím, že Bůh, jako naši milovaní rodiče, s námi chce rozvíjet vztah přátelství, pak si také uvědomíme, že růst v duchovním životě znamená rozvíjet se od dětského vztahu vůči Bohu ke vztahu dospělému. Když to uděláme, změní se možná i podoba naší prosebné modlitby.

Bůh není opravář

Jako dospělí zjišťujeme, že naše naděje na příznivý výsledek například lékařské operace nebo pracovního pohovoru závisí na jiných okolnostech než na Božím zásahu – na dovednosti chirurga nebo na tom, zda se na pohovor dobře připravíme. Bůh je přítomen a udržuje náš svět za všech okolností, ale zároveň není pan Opravto ani pan Udělejto. Když považujeme Boha za konečného opraváře všeho, dostáváme se do potíží při vysvětlení tsunami, hurikánů a zemětřesení. Bůh nezasahuje, aby zastavil posun zemských desek nebo změnil klimatické podmínky.

A pokud jde o lidské zlo, Bůh nezastavil ani Ježíšovo ukřižování, musíme tedy uvažovat nad tím, že nemůže změnit ani lidská srdce, která jsou vůči němu uzamčená a odmítají jakoukoli změnu. Bůh se jistě bude snažit těchto srdcí dotknout, ale nemůže je přinutit k obrácení.

Když se jako dospělí zastavíme a zauvažujeme o prosebné modlitbě,

uvědomíme si, že naše prosby – například za uzdravení milované osoby, za dobré počasí nebo za šťastné vyřešení sporu – ani nemohou být automaticky splněny. Naše přímluvná modlitba je okamžikem, kdy sdělujeme Bohu své obavy podobně, jako bychom to říkali dobrému příteli. Samozřejmě si také uvědomujeme, že Bůh je přítomen v našem světě a působí v něm, a doufáme, že vyslovení obav, zejména těch, které nás nejvíc tíží, bude mít nějaký vliv na Boží přítomnost a na jeho působení. Všichni občas doufáme i v zázraky, ale ze všeho nejvíc chceme, abychom byli vyslechnuti s porozuměním a soucitem.

Rodinný podnik

Náš dospělý vztah s rodiči nám poskytuje ještě další vhled, pokud jde o vztah, který Bůh chce mít s námi jako s dospělými: Někdy se rodiče a dospělé děti zapojí do společného podniku. Rodina například vlastní firmu nebo obchod a děti, když vyrostou, začnou podnikat spolu s rodiči. Při společné práci rostou rodiče a dospělé děti ve vzájemnosti, v přátelství a umění spolupráce.

V Knize Genesis se říká, že Bůh stvořil lidi k Božímu obrazu a podobě. Obraz rajské zahrady ve druhé kapitole nám umožňuje představit si Boha a lidi, jak se podílejí na společném rozvoji této zahrady, tedy naší planety. Lidé a Bůh spolupracují při jejím obdělávání. Tento obraz

vypovídá něco o přátelství mezi dospělými – péče o stvoření jako by byla rodinným podnikem, který se neobejde bez naší spolupráce.

Bůh závisí na vynalézavosti a odpovědnosti nás dospělých. Nejsme roboti, ale partneři a Boží sen o světě se neuskuteční bez našeho dílu spolupráce. Nemůžeme mít udržitelné životní prostředí, pokud se nebudeme podílet na tom, aby skutečně udržitelné bylo. Na světě nebude mír, pokud lidé nedovolí, aby se jejich srdce plně strachu proměnilo v srdce odpouštějící a milující, srdce, které i v cizinci dokáže rozeznat bratra či sestru. Bůh je skutečně zranitelný a chce, aby jeho dospělí přátelé, kteří s ním spolupracují, dovršili jeho sen o světě: „Nikdo už nebude páchat zlo a šířit zkázu na celé mé svaté hoře, neboť zemi naplní poznání Hospodina, jako vody pokrývají moře (Iz 11, 9).“

Vzájemný soucit

Nedávno jsem si znovu uvědomil, že Bůh čeká, až si uvědomím jeho přítomnost. Skutečnost, že Bůh čeká na mou pozornost, sama o sobě naznačuje, jak je Bůh zranitelný. Hluboce mě dojal soucit s utrpením tolika lidí: Bůh je nablízku obětem hurikánů a zemětřesení, uprchlíkům vyháněným z domovů válkou a terorem, lidem truchlícím nad ztrátou svých blízkých... Pak jsem uvažoval: „Pokud já cítím soucit s těmito lidmi, když o jejich situaci čtu nebo ji vidím v televizi, jak teprve musí rea-

govat Bůh?“ Bůh o nich koneckonců nečte ani neslyší, ale spolu s celým vesmírem je přímo podpírá. Moje sebeušlechtilější pohnutky jsou proti těm Božím jen bledým odleskem. Bůh nás zve do dospělého vztahu, založeného na vzájemnosti, dokonce i na vzájemnosti soucitu.

Takovou vzájemnost předpokládá sv. Ignác z Loyoly ve svých exerciciích v závěrečném Nazírání k nabytí lásky. Zde činí dva předběžné postřehy: Za prvé, že láska by se měla projevovat spíše činy než slovy; za druhé, že láska spočívá ve vzájemném sdílení mezi osobami. To znamená, že ten, kdo miluje, sdílí s milovaným něco z toho, co má; a milovaný na oplátku činí stejně vůči milujícímu (Duchovní cvičení, 230–231).

Může se zdát nepředstavitelné, že by Bůh od nás něco chtěl, ale Ignác díky své zkušenosti dospěl k závěru, že Bůh skutečně o takovou vzájemnost stojí. Možná, že kázat a učit o takovém dospělém vztahu s Bohem bude nejen výzvou, ale pro mnohé také pozváním, aby o takový vztah se svým Bohem usilovali.

*William A. Barry SJ
Z jezuitského magazínu America
(2. října 2006)*

přeložil a redakčně upravil Jan Regner SJ

Ignác a misijní poslání

V jubilejním Ignaciánském roce se na výzvu otce generála snažíme znovu čerpat z inspirace svatého Ignáce a rozeznat v jeho životě vedení Ducha svatého. Zároveň hledíme na další osobnosti, které se v průběhu věků nechaly formovat ignaciánskou spiritualitou. V jejich působení poznáváme téhož Ducha a těšíme se z živé tradice přenášené z generace na generaci.

Letos jsme v naší provincii zaznamenali rekordní počet úmrtí a při hojných pohřbech spolubratří si uvědomujeme, jak rychle odchází celá generace skvělých mužů, se kterými jsme mohli sdílet stejný způsob života a z jejichž vzpomínek jsme rádi čerpali. V době jejich stáří a nemoci jsme mohli vnímat jejich trpělivost, ale i ochotu obětovat své utrpení pro dobro církve a řádu. Cítili jsme, že pro ně není křesťanství účelová ideologie vykonstruovaná kvůli nějakým sobeckým pohnutkám, ale že je to jejich pevný životní postoj a autentický způsob života, jak se ho snažili v každé své meditaci či kontemplaci odezírat od Krista. Hezky to vyjadřuje nápis na podstavci sochy sv. Ignáce na dvoře naší pražské rezidence: „Napodobujte mne, jako já jsem napodoboval Krista.“ Tato slova sv. Pavla vztahujeme nejen na Ignáce, ale i na mnohé další Boží muže v naší blízkosti, kteří se osvědčili ve svém reholním a kněžském poslání.

Ignácova mise

Ignác kdysi toužil po tom, aby byl poslán a svou oddanou horlivostí mohl svou misi naplnit. Když hájil Pamplonu pro svého krále, asi se moc nezabýval otázkou, nakolik je nárok Španělska na Navarru oprávněný nebo zda jde o čistou uzurpaci. Pro něho bylo rozhodující, že slouží svému pánu, jemuž slíbil věrnost. A když se posádka města tváří v tvář nesporné přesile hodlala vzdát a zachránit si tak své životy, vůbec to nechápal, protože pro něho bylo nepřijatelné, aby svůj úkol nenaplnil, i kdyby přitom měl hrdinsky zahynout.

Když pak v Loyole při dramatické rekonvalescenci zažil obrácení, uvědomil si, že další poslání by měl očekávat od té nejvyšší autority, která nekonečně převyšuje autoritu španělského krále. Tehdy pro něho začala nová etapa hledání Boží vůle, toho, co Bůh od něho očekává. Nejprve se mu zdálo, že ho Bůh chce poslat do Svaté země, aby tam obracel muslimy

a židy. S trpkostí musel přijmout fakt, že ho františkáni, kterým byl od papežů svěřen úkol starat se ve Svaté zemi o křesťanské společenství, a to pod muslimskou nadvládou, přiměli zemi opustit. Neměli zřejmě velké pochopení pro jeho evangelizační nadšení a měli nejspíš za to, že by tento horlivec mohl při bezhlavém působení vzbudit u muslimských představitelů rozhořčení. Ignác byl sice připravený trpět a třeba i zemřít mučednickou smrtí, ale jeho dobře míněné misijní úsilí by mohlo vyvolat krutou reakci, která by padla na hřbety všech katolíků v zemi.

Ignác uznal, že musí poslouchat rádně ustanovenou autoritu, proto se musel nakonec podvolit a nasednout na koráb směřující zpět do Evropy. Ovšem i po letech se stále držel své představy o Božím poslání působit ve Svaté zemi, a nakazil jí své první společníky. Všichni se na jeho podnět vydali z Paříže do Benátek a byli připraveni odcestovat až do Jeruzaléma a pokračovat tak v jakési křížové výpravě, ve které by bojovali výhradně duchovními zbraněmi. V Benátkách však uvízli a marně hledali způsob, jak se dostat do Svaté země. Začali tedy svorně uvažovat nad tím, proč se Bůh nepostará o jejich přepravu do Orientu. Bezvýhodnost situace je vedla k pochybám, zda je tato vysněná mise opravdu Boží vůlí.

Tedy začali přemítat, zda se nezačíná měřit na předem stanovený záložní

plán B, a nevyžádat si nové poslání od papeže, nejvyššího představitele křesťanstva. Díky společnému duchovnímu rozlišování tedy nakonec došli k přesvědčení, že by měli pokyny přijmout od náměstka Kristova, který koneckonců má největší přehled, kde Boží církev „tlačí bota“, na které frontě je situace nejkritičtější, kde je potřeba – vyjádříme-li se vojenským slovníkem – nasadit svěží zálohy k vyztužení obrany nebo k podniknutí protiútoků. Úkol od Svatého otce tedy první jezuité začali chápat jako poslání od samého Krista.

Papež a jezuité

Připravenost přijímat papežovy pokyny je pro jezuitu dodnes velmi důležitá. Že to není vždy jednoduché, lze ilustrovat na příkladu současného čínského jezuitu Stephena Chowa. Setkal jsem se s ním během třetí probace a stali jsme se dobrými přáteli. Později byl jmenován do funkce jezuitského provinciála „všech Čín“. V té době opakovaně odmítl nabídku stát se hongkongským biskupem, de facto jakýmsi hlavním mluvčím katolické církve v Číně. Svě nové poslání přijal teprve tehdy, když obdržel vlastnoručně napsaný dopis papeže Františka. V něm byl ujištěn o tom, že ho Svatý otec chce do této funkce jmenovat. Otec Stephen tedy nakonec musel poslušně přitakat, nechat se 4. prosince 2021 vysvětit a přijmout nelehký úřad hongkongského biskupa.



Svatý Ignác se rozhodoval s pohledem na kříž (Repro archiv)

V jezuitském řádu je to vedle slibu chudoby, čistoty a poslušnosti vyjádřeno čtvrtým slibem výhradní poslušnosti papeži v otázce poslání. Pečlivě jsou proto vybíráni ti, kteří by měli patřit do kruhu profesů čtyř slibů. Kandidáti by měli předtím prokázat dokonalou disponibilitu při přijímání dispozic od představených. Svátý Ignác sice v době sestavování Konstitucí nejvíce času strávil při formulaci způsobu, jak by jezuité měli prožívat chudobu, přesto nakonec jako typicky jezuitská ctnost vykrytalizovala poslušnost.

Mnohé generace členů řádu si proto každý měsíc opakovaně pročítaly Ignácův slavný list o poslušnosti adresovaný portugalským scholastikům v Coimbre. Podle odborníků

nese rysy literárního stylu Ignácova tajemníka Polanca, ten však uměl skvěle uchopit Ignácova ducha, a ne náhodou je list považován za jeden z nejdůležitějších dokumentů pro formaci mladých jezuitů.

Misijní poslání jezuitů

Často se u nás o jezuitech mluví jako o prvotně misionářském řádu a za prototyp správného misionáře je přitom považován svatý František Xaverský. Jde zřejmě o nedorozumění: zatímco v jiných jazycích se často užívá stejného výrazu pro misii, misi či poslání, v češtině se význam slova „misie“ zúžil na namáhavé a často i nebezpečné apoštolské cesty misionářů do odlehlých krajín. V souvislosti s jinými rolemi, napří-



klad vychovatelů, učitelů, katechetů apod., se pak užívá obecnějšího slova „poslání“.

Charakter činnosti jezuitů se ovšem v šestnáctém století utvářel především vlivem tehdejší církevní situace. Tridentský koncil jasně identifikoval jako největší slabinu katolické církve katastrofální stav formace kléru. Kněží byli často zcela nevzdělání, a tedy neschopní důstojně čelit protikatolicky orientovaným kazatelům. A z toho logicky vyplynul hlavní úkol pro jezuitu, kteří měli být jakýmiś léčiteli nemocného těla zkrúšené církve: budovat ústavy pro vzdělávání katolické inteligence, zejména kněží. A proto jako houby po dešti po celé Evropě a pak i v zámorí vyrostly četné koleje, univerzity a střední školy. Právě to bylo naplněním tehdejšího hlavního misijního poslání jezuitů.

Ostatně i v původně nekřesťanských krajích, tedy povýtce misijních územích, bylo považováno za dovršení misijního působení řádu, když jezuité dokázali vytvořit v dané zemi úplný křesťanský vzdělávací systém. Právě takový systém byl po právu považován za účinný nástroj evangelizace.

Smýšleli tak také pionýři mezi misionáři, na které je historie České provincie Tovaryšstva Ježíšova nespírně bohatá. Zmíňme statečné a vytrvalé otce Samuela Fritze a jeho přítele Václava Richtera, kteří se mezi domorodci v horní Amazonii snažili vybudovat aspoň první základy křesťanské civilizace a naráželi přitom na takové obtíže, že si to dnes jen těžko dokážeme představit. I oni byli muži poslání. Nejprve psali vytrvale pokorné žádosti otci generálovi, aby byli posláni do zámorských misí. Velmi je pak potěšilo, když konečně obdrželi vytožený pokyn, aby se přidali k výpravě misionářů. Vyrazili z Čech k moři prakticky ihned a nezdržovali se ani nějakým velkým loučením, ač věděli, že se domů už nikdy nevrátí.

Ano, takových skvělých příkladů bychom zde mohli zmínit ještě mnoho. Nyní záleží jen na každém z nás, zda se i my zařadíme do proudu těchto jasných postav, jež podobně jako Izajáš na otázku: „Kdo nám půjde?“ bez váhání odpověděly: „Hle, mne pošli!“

Václav Dlapka SJ

Přinést naději a radost

Skromná žena, ve společnosti skoupá na slovo, a přesto známá mezi mnoha lidmi od Aše až po Zakarpatskou Rus. Sestra Kateřina je vyhledávaná jako duchovní doprovázející, která umí povzbudit v těžkých chvílích, sdílet radosti i bolesti, ale také poradit v nesnázích. V našem rozhovoru se podělila o svou cestu víry a vyznala se z lásky k ignaciánské spiritualitě.

Kateřino, odkud pocházíš a jaká je tvoje cesta víry?

Pocházím z Ostravy – Mariánských Hor. Jsem nejstarší ze čtyř sourozenců. Víru nám předali naši rodiče. Člověk až postupně pochopí, že právě víra je to největší bohatství. Již od dětství jsem přemýšlela nad zasvěceným způsobem života. Na své cestě jsem měla možnost poznat různá řeholní společenství, žádné mě však neoslovilo tolik, jak svatý Ignác z Loyoly a jeho cesta.

Dnes mohu říct, že jsem v životě hledala tu nejvzácnější perlu, pro kterou člověk prodá všechno, co má, aby mohl koupit pole, kde se skrývá. Tato nejvzácnější perla je svoboda srdce. Jen svobodné srdce, tedy srdce závislé pouze na Bohu, dokáže správně pojmenovat, rozlišovat a jednat. Dívá se na věci, skutečnosti a situace z pohledu věčnosti, z pohledu nekonečného rozměru Božího. To je důvod, proč jeho srdce stále více zalévá pokoj, který svět nemůže dát ani vzít. A z pokoje v srdci roste ticho, ve kterém zaznívá slovo věčného Otce: Ježíš Kristus. A kdo získal Krista, získal všechno.

Co tě přivedlo na cestu duchovního života a proč ses rozhodla právě pro komunitu sester Kristova Boholidství?

Jednoznačně poslušnost k Božímu hlasu v srdci, kterým je svědomí a blízkost seriózního duchovního vedení. Už mám zkušenost, že Pán staví svá díla na poslušnosti nejen toho, co člověk cítí, to by bylo velmi málo, city mohou často klamat, ale na poslušnosti k někomu, kdo dokáže být duchovním otcem nebo matkou. Nejde o to, aby duchovní autorita, která člověka vede, byla svatá. Ne dokonalost duchovního vůdce, divy dělá spíše věrnost v poslušnosti, odhodlání a vytrvalost až do konce.

Ignaciánská spiritualita je v porovnání s ostatními jednou z nejširších. Závěry, které svatý Ignác z Loyoly vyslovil, je možné použít jako absolutní i v jakémkoliv jiném řeholním společenství. Stačí si přečíst knihu Duchovních



Sestra Kateřina (uprostřed) je členkou týmu Centra Aletti v Olomouci (Foto archiv)

cvičení spolu s jejím komentářem. Člověk najde tolik pravd a jasných nasměrování na přímou cestu do nebe. Měla jsem možnost poznat různé spirituality, ale teprve zde jsem našla skutečně to, co jsem hledala: přímost, dospělost, diskrétnost, serióznost a pevnost.

Představíš nám Služebníky Ježíšova Velekněžského Srdce? Jak vznikla myšlenka založit toto společenství?

Velmi ráda. Služebníkem se může stát každý člověk. Není zde žádné omezení věku, žádná nutná povinnost, nejde ani o výši vzdělání. Služebníci jsou naprosto obyčejní lidé, křesťané, nejen katolíci, kteří se rozhodli modlit a obětovat za kněze tak, jak je k tomu vede v Duchu svatém Ježíšovo Velekněžské Srdce. Je potěšující, že touha modlit a obětovat se za kněze roste také v srdcích těch, kteří jsou v jiných denominacích, ale o katolický rozměr mají veliký zájem. Stává se, že se stanou nejprve služebníky, a později se někteří začlení do katolické církve.

Myšlenka vzniku tohoto společenství vychází přímo z hlubin Ježíšova Srdce, jinak se to nedá říct. Vždyť to, co Stanislava Ernstová popisovala ve svých denících v roce 1965, jsem se dozvěděla v čase, kdy společenství již reálně existovalo. Pozoruhodné jsou cesty Boží, opravdu nevyzpytatelné, a ti, kteří po nich krácejí, zažívají skutečné dobrodružství!

Nezasvěceným čtenářům musíme vysvětlit, že voršílka Stanislava Ernstová toužila právě založit společenství duší, jejichž posláním by byla služba kněžím v modlitbě a oběti. Kdy ses s touto myšlenkou setkala ty?

Boží Sestra Stanislava Ernstová zemřela 16. března 1968 v pověsti svatosti na Bílé Vodě u Javorníka. Dnes můžeme říct, že touhu založit toto společenství jí vložil do srdce přímo sám Pán. Naše osobní touhy a přání zanikají již za našeho života, touha Božího Srdce zůstává věčná: s člověkem neumírá. Její spolusestry si všimly, že mezi nimi žije svěťice, a po mnoho let předávaly to, co z hlubin jejího srdce zářilo na povrch: do jejich řeholní rodiny.

S jednou ze sester jsem se v roce 2004 setkala. To, co mi řekla o životě této svaté ženy, mě hluboce zasáhlo, vše mi bylo velmi blízké. Ostatní pak učinil Pán, z mé strany vyžadoval poslušnost, věrnost a vytrvalost. Pán staví každou svou milost na úplné přirozenosti člověka. Když je duše do Pána zamilovaná, učiní pro něho cokoli, a Pán, který je zamilován do každé duše, vždycky dává všechno.

Duchovní záštitu dal společenství jezuita Tomáš Špidlík. Můžeš nám to trochu přiblížit?

Kardinál Tomáš Špidlík byl a stále je duchovním otcem se vším všudy. Duchovní otcovství otvírá širokou škálu v přístupu k druhému člověku ve své laskavosti, důslednosti a zároveň pevnosti srdce, ne tvrdosti, ale pevnosti – to je veliký rozdíl. Dnes možná více než dříve potřebujeme duchovní otce a matky, kteří by dokázali vést své svěřené uprostřed životních bolestí, hlubinami temných nocí a nezalekli se tmy. Oni jsou těmi, kteří se stále dívají do Božího Srdce, do Krista, který sám je Cesta.

Špidlík nám zanechal nezměrné bohatství ve všech svých promluvách, knihách a vzpomínkách. Společně s duchovní matkou Stanislavou Ernstovou, která nám darovala základní rozměr modlitby a oběti za kněze, tvoří dvě poloviny jediného srdce.

Nosné pilíře duchovního života představuje ignaciánská spiritualita. Jak probíhá formace členů tohoto společenství?

Záštitu nad společenstvím přijalo Centrum Aletti, kde jsem součástí ekipy (pracovního týmu). Často opakujeme, že členové společenství nemají tuto formaci povinnou. Přesto právě na jejich formování klademe veliký důraz. Z Centra Aletti posíláme rozjímání jako živé slovo na cestu, jako pramen živé vody pro vyprahlá srdce. E-mailovou cestou zasiláme týdně několik myšle-

nek pro povzbuzení. Víme, že mnozí z těchto slov žijí a vnímají je na své cestě jako občerstvení a propojení v této rodině. E-maily, dopisy a zprávy je pokaždé vytrhnou z melancholie jejich životů, a jejich srdce jsou opět občerstvena. Je to Pán sám, který své ovce pase na zelených pastvinách a stále má pro ně novou a novou stravu – tu nejlahodnější. Je to on jediný, který stále všechno tvoří nové. Jeho věčně mladé Srdce drží ve svém objetí život každého člověka. On sám je nakonec garantem všeho toho, co prožíváme společně s ním.

Ty jsi v podstatě stále na cestách. Jakým způsobem se ti daří podporovat jednotlivé členy v jejich apoštolátu?

Jen Bůh mi dává sílu pro tak dlouhé cesty. Jedním z nejgeniálnějších přístupů k člověku podle svatého Ignáce z Loyoly, kardinála Tomáše Špidlíka i papeže Františka je přístup individuální, tedy osobní. Znamená to, že vidím před sebou živou osobu, která v sobě skrývá Boží život. Neměřím ji podle „stejnostních“ měřítek, ale mám smysl pro její osobní rozměr. Hledím na to, co mi sděluje, naslouchám jí, vkládám její bolesti do Pánova Srdce a zároveň s tichou modlitbou opět v Ježíšově Srdci hledám pro ni odpovědi. To je univerzální genialita církve pro zohlednění každého individua.

Celými církevními dějinami stále zní Ježíšův příslib: Zemřel by na kříži znovu a znovu i pro jediného člověka, který by na zemi žil, vždyť svou smrtí otevřel nebe každému z nás. On je vždy první i poslední, který s největším zájmem hledí na každého z nás, hýčká nás, ve všem nám rozumí.

Přinést Krista, Světlo světa, naději a radost do temnoty nitra dnešního člověka, to je největší podpora pro to, aby každý z nás vytrval až do konce!

Připravil Jan Regner SJ

Sestra Kateřina Klosová (*1980, Ostrava) po letech věnovaných práci v sociálním apoštolátu v mnoha farnostech a po studiích na Cyrilometodějské teologické fakultě v Olomouci vstoupila v roce 2014 do komunity sester Kristova Boholidství. Je členkou ekípy olomouckého Centra Aletti, na jehož aktivitách se podílí. Po absolvování noviciátu se věnuje pastoraci v terénu a duchovnímu doprovázení.



Papež na Slovensku

Papež František a jezuitský řád je velké téma. Znovu jsme si to uvědomili při jeho návštěvě na Slovensku 13. až 15. září 2021. Spolu s mnohými jsem byl fascinován radostností, která vyzařovala z papežovy návštěvy. Byla to lekce ignaciánského rozlišování. Dlouho jsem nevnímал tak intenzivně radost – radost v Duchu.

Mohlo by se citovat mnoho papežových vět. S jednou z nich souzním víc: „Když cítíte, že vám chybí nadšení, musíte začít rozlišovat, pochopit proč.“ Dovolím si být osobní: Na mysl mi vytanulo ono evangelní: „To je můj milovaný Syn, v něm mám zálibení, toho poslouchajte!“ Otevírají cestu k papeži Františkovi.

Všude tam, kde stojí věřící s papežem Františkem, stojí na skále jeho Srdce! Ti tvoří živý Boží lid, církve, která mu patří. Zde se nachází Ježíšovo Srdce. Proto jsou dětmi nebeského Otce. Tvoří jeho Tělo! Papež František mluví jen o tom, co žije, podobně jako Ignác. Myslíme tím život, darovaný Bohem. Pro Ignáce, stejně tak i pro jezuitu formovaného duchovními cvičeními, platí jedno podstatné: Mluvte o tom, co žijete, prožíváte, zakoušíte. Proto se papež dotýká „duše lidu“.

Lid není kategorií logickou, ale mytickou. Jak říká Dominique Wolton: „Chcete-li porozumět lidu, musí-

te proniknout do jeho ducha, srdce, práce, historie a mýtu jeho tradice. Teprve pak pochopíte, jaké jsou hodnoty tohoto lidu. Tento bod je ve skutečnosti základem takzvané ‚teologie lidu‘. Jde o to jít s lidmi a sledovat, jak se vyjadřují.“

Nebojme se naslouchat

Když se sv. Ignác v roce 1491 narodil, Španělsko s tehdejší rytířskou mentalitou dokončovalo znovudobyť svých území a zároveň zajišťovalo svou jednotu vítězstvím katolické víry. Králové, ba i sám Kryštof Kolumbus, Ital ve službách španělského krále, se považovali za poslane Bohem. Když Ignác roku 1556 zemřel, evropská renesance otevírala prostor epochy nového pojetí člověka a jeho vztahu k Bohu.

Mezi těmito daty baskický šlechtic pozvolna rostl. Postupně objevoval jemné Boží vedení k epochálnímu dílu – univerzálnímu poslání. Vše začal přičítat síle, která přichá-

zela shůry a nutila ho přejít od služby králi ke službě Bohu, od Jeruzaléma k Římu, od partikulárních zájmů k univerzálním úkolům. Ignác sám postupně odhaloval tajemství této vnitřní síly. Do štítu si vybral jméno Ježíš, vyjádřené třemi písmeny IHS. Byl to právě Ježíš, kdo ho navštěvoval a hovořil k němu.

Ignácova zkušenost se přetavila do duchovního dědictví v jezuitské tradici. Pomohla rozvíjet jeho charisma v jezuitský svéráz. V Ignácově osobnosti bylo napětí mnoha protikladů, jež byly smířeny tak, že se Ignác naučil vyváženosti: přisnost rozumu a záliba ve velkých věcech; pevnost a něha; nezlomné a neměnné odhodlání a mimořádná pružnost tváří v tvář situacím a lidem; pohled vždy obrácený k tomu nejobecnějšímu a téměř úzkostlivá vášeň pro zdánlivě nejmenší detaily. Objevování mystika z Loyoly se přetavuje do příslovecného modu procedendi (způsobu jednání). Stává se tradicí slavnou

i zatěžující, tíživou, ale také volající ke stálé kajicnosti, očišťování a proměně.

Ignác se učil rozlišovat

Dodnes nás inspiruje příběh ze života sv. Ignáce, jenž zachycuje náhodné setkání s Maurem. Ignác v polemice nedokázal svého soka porazit argumenty, a tak se jeho srdce zmocnil velký neklid. Těžko bychom hledali křiklavější příklad střetu mytického světa s realitou života osvícenou evangeliem. Zcela se vymyká systému a logice staré epochy a nastoluje epochu novou.

Již R. Guardini hovořil o epoše, která bude následovat po moderní době. Boží prozřetelnost zasáhla a zachránila zmíněnému ctiteli Alláha život. Ignáce sužovala utkvělá myšlenka. Zdálo se mu, že nejednal dobře, když dovolil, aby Maur říkal o Panně Marii neuctivé věci, a že je povinen se jí zastat (srov. Poutník, 15–16). Ujmout se cti dámy se chá-

Charakteristickým rysem slovanských národů, který byste si měli společně uchovat, je kontemplativní rys, který přesahuje filozofické a teologické představy. Vychází ze zkušenostní víry, která dokáže obsáhnout tajemství. Pomáhejte si navzájem pěstovat tuto duchovní tradici, kterou Evropa tolik potřebuje; církevní Západ po ní obzvlášť žízni, aby znovu objevil krásu úcty k Bohu. Podobně je důležité, aby společenství věřících nebylo vnímáno především na základě programové a účelové výkonnosti.

*Z promluvy Svatého otce ke členům Ekumenické rady církvi v Bratislavě,
12. září 2021*



Papež povzbudil svou návštěvou i slovenské jezuitu
(Foto Jezuiti.sk)

palo jako projev dvornosti, která spolu s ostatními ctnostmi statečnosti, věrnosti či velkorysosti tvořila součást rytířských ideálů.

Ignác byl ochoten si znovu lámat nohu, aby vyhověl módním nárokům rytířů své doby. Podobně, když se rozhodl k bdění na Montserratu před sochou Panny Marie, nechal se vést zvyklostmi spojenými s pasováním na rytíře. „Víru Bohu, život králi, srdce dámě, čest sobě,“ zaznělo na konci celého obřadu. Proměněn v rytíře navenek i zevnitř mohl středověký kavalír začít uskutečňovat antický ideál, jenž spočíval ve „stavu záměrného volení nejlepších věcí“.

Provolání krále

V Duchovních cvičeních (dále DC) Ignác rozvinul podobnou analogii a využil přitom dobového ideálu rytířství. Spoluvytvářel jeho jednotlivé kulturní zázemí a charakterizoval společenský život střední a vyšší

vrstvy. Ignác vstoupil do mytického světa své doby, ale nesetřval v něm. Četl ho v síle živého evangelia. Meditace o „provolání pozemského krále pomáhá nazírat na život věčného krále“ (DC 91). Podobně je to i v „meditaci o dvou praporech“, kde proti obrazu našeho Pána jako nejvyššího „vojevůdce“ stojí tábor nepřítele lidské přirozenosti.

Co to znamená dávat křesťanskou odpověď na pohanské mýty? José Luis Narvaja ve své jedné podnětné studii odkrývá přístup papeže Františka k mýtu. Vychází ze základní Guardiniho myšlenky: „Mýty tvoří jednotu, která není racionální a systematická, ale živá.“ Přístup k nim ukazuje Hugo Rahner: „Duše tohoto těla, které nazýváme církev, pochází z nebe. Ale krev pochází z Řecka a jazyk z Říma.“ Pohanský člověk otevřený tajemství může čerpat z hluboké vrstvy, která je společným kořenem každé lidské bytosti, vstupovat skr-

ze mytické vědomí ke společným kořenům všech náboženství. Mýty jsou výrazem tajemného světa počátků a dovršení. Volají po evangeliu.

Papež na Slovensku

Z apoštolské cesty papeže Františka na Slovensko jsem vybral čtyři výroky papeže Františka, které nám dávají vodítko, jak správně duchovně rozlišovat. „Přišel jsem jako poutník do mladé krajiny s dávnou historií, do země s hlubokými kořeny, která leží v srdci Evropy. Skutečně se nalézám v zemi uprostřed, přes kterou už prošli mnozí.“ Pozoruhodný výraz „střední země“ překládá výrazem „zem uprostřed“. Je zde narážka na pojem „Středozem“, fiktivní kontinent vytvořený spisovatelem J. R. R. Tolkienem pro trilogii Pán prstenů.

Evropa prožívá znovuobjevení svého pohanství, v kterém je možné hledat v síle evangelia to, co je možné

proměnit, co mu napomáhá nebo co brání Kristu plně vstoupit do dějin národů. Postmoderní nacionalismy nejsou jen doménou postkomunistické společnosti, nýbrž celoevropskou otázkou stále živých kulturních zápasů.

Když papež připomínal rozdělení Československa, spontánně dodal: „A rád bych připomněl, že se to stalo bezprostředně po kanonizaci svaté Anežky.“ Se svatořečením Anežky se pojí mytický příslib svobody, který našel svoji novou interpretaci v přelomových okamžicích rozpadu komunistického bloku. Očekávalo se, že v Čechách nastane mír, pokoj a blahobyť, až bude Anežka svatořečena. Papež tento dílčí motiv vložil do své vize „otevřenosti bez vykořenění“.

Mýtus o církvi

Papež také připomněl mytický obraz slovanské pohostinnosti, vyjádřený chlebem a solí, které se podávají

Nebojte se formovat lidi tak, aby měli zralý a svobodný vztah s Bohem. Tento vztah je důležitý. Můžeme mít pocit, že nemáme věci pod kontrolou a že ztrácíme moc a autoritu, ale Kristova církev nechce kontrolovat svědomí a obsazovat místa; chce být pramenem naděje v životě lidí. Je to výzva. Pastýřům vzkazují především toto: sloužte v zemi, kde se mnoho věcí rychle změnilo a kde se rozběhlo mnoho demokratických procesů – ale svoboda je stále křehká. Křehká je především v srdcích a myslích lidí. Proto vás vybízím, abyste je formovali k osvobození od rigidní religiozity.

Z papežova projevu k biskupům, kněžím, řeholníkům a katechetům v katedrále sv. Martina v Bratislavě, 13. září 2021

Pokud se nezastavíme, nepohlédneme na Ukřižovaného a neotevřeme mu svá srdce, pokud se nenecháme okouzlit jeho ranami, které nám otevřel, pokud naše srdce nebudou plná dojetí a nebudou plakat před Bohem, který je zraněn z lásky k nám. Pokud tak neučiníme, zůstane pro nás kříž nečtebnou knihou, jejíž název a autora dobře známe, ale která nemá žádný vliv na náš život. Neomezujme kříž na předmět zbožnosti, tím méně na politický symbol nebo znamení náboženského a společenského významu.

Z kázání papeže Františka v Prešově, 14. září 2021

hostům. Nepřijmout toto gesto znamená urážku, kterou Božena Němcová vyjádřila rázně: „Kdo u mne nepřijme chléb a sůl, ten není hoden, abych mu židli podala.“ Papež neváhal citovat v této souvislosti z pokladů slovenské poezie: „Ale keď na naše dvere zaklope ruka cudzia v úprimnej dôvere: kto je, ten je; či je on zblíza, či z ďaleka: Vo dne, v noci na stole dar boží ho čaká“ (Samo Chalupka, *Mor ho!*, 1864).

Papež František také vícekrát zmiňuje Legendu o Velkém inkvizitorovi. U Dostojevského přichází mlčící Kristus k jezuitovi. Ten představuje církev, která si je vědoma moci obdržené k dobru lidí, a střetává se s pravdou života v Kristu. To je ovšem mýtus o jezuitství. Je obrazem všelidské náboženské otázky sepsaným v reálné situaci carského Ruska, v němž všechny projevy přemýšlení byly podrobeny tvrdé cenzuře. Ta mohla Dostojevského postup akceptovat kvůli jeho protikatolickému vyznání.

Odvážím se jednoho myšlenkového obratu, který mi přišel právě při návštěvě papeže Františka jako dobrý příklad přístupu k mýtům: Nejsme snad paradoxně v obrácené pozici, že Kristus přichází v postavě papeže se svojí pravou lidskou tváří Bohočlověka s dobrotou, milosrdenstvím, které pravdě víry uchovávané v církvi vdechují život a tím překonávají tento tradovaný mýtus?

Papež se zde dotýká hluboce zakoreněných mýtů o církvi, jejichž vyjádřením jsou její nepřiznané neduhy. Ale co je pro Krista nejpodstatnější a vyjadřuje Ignácovo pojetí svobody? Problém univerzálního společenství a svobody zůstává otevřený a nemůže mít smysl, pokud je poslušnost vykoupena chlebem. V mýtech, které nás kulturně ztvárňují, je skryt lidský zápas o svobodu, kterou je možné nabýt jen v Kristu samém. Je to Kristus, kdo přichází a proměňuje lidské v boholidské. Dává tak nám všem podíl na svém vzkříšení.

Pavel Ambros SJ

Bolesti světa mi otevřely oči

Možná máte v mobilu jeho aplikaci, která má uživatelům pomoci modlit se ignaciánské zpytování svědomí (examen). Stojí i za dalšími projekty, kterými mladí jezuité vstupují do online prostoru. V dalším pokračování ze série rozhovorů s našimi novokněžími představujeme P. Samuela Přívaru.

Samueli, pocházíš ze Slovenska, z Trenčína. Jak se stalo, že žiješ a působíš v Česku? Čemu ses věnoval před vstupem do jezuitského řádu?

Narodil jsem se v Trenčíně, kde jsem vyrůstal, nicméně na vysokou školu jsem přijel do Prahy, kde jsem zůstal také pracovat. Z původně plánované krátké epizody života se stala jedna dlouhá etapa přerušovaná jenom různými studijními a pracovními pobyty v zahraničí. Vystudoval jsem kybernetiku – řídicí techniku na FEL ČVUT a finanční inženýrství na FF VŠE, přičemž jsem při studiu také pracoval, i když možná ne úplně tradičním způsobem: s kamarády a spolužáky jsme totiž založili firmu, která v podstatě prodávala výsledky našeho školního výzkumu. A tak nějak z toho poměrně logicky vyplynulo pokračování také na doktorátu z robotiky. Když jsem se na svých cestách „po světě“ seznámil s jezuitou, bylo pro mě přirozené, že po návratu do Prahy, která se za ta léta stala mým domovem, jsem se obrátil na české jezuitu se žádostí o vstup.

Můžeš naznačit, jaké bylo tvé zázemí víry? U Slováků se dá více než u Čechů předpokládat, že jsou v dětství pokřtěni, ale zároveň to nemusí znamenat, že zažili „klasickou katolickou výchovu“. Jak to bylo u tebe?

Psychologie říká, že pro víru je nehnuteľným předpokladem tzv. bazální důvěra, která zase závisí na vazbě dítěte s matkou (většinou) v prvních měsících jeho života. Zmiňuji to proto, že v dnešní době narušených rodin a velkého stresu tento základní předpoklad vůbec nebývá naplněn, což má pak zásadní vliv na schopnost důvěry a víry v druhého (člověka) a Druhého (Boha). Já jsem velmi vděčný za to, že jsem tento dar možnosti důvěry v dětství dostal. Samotná víra v Boha se u mě dlouho vyvíjela spíše jako osobní víra bez institucionálních elementů (žádná „spolča“, skupiny apod.), navíc častěji

jako vztah s někým, od koho spíše něco žádám a o něco ho prosím. Dalo by se tedy asi říct, že se jednalo o dost jednostranný vztah.

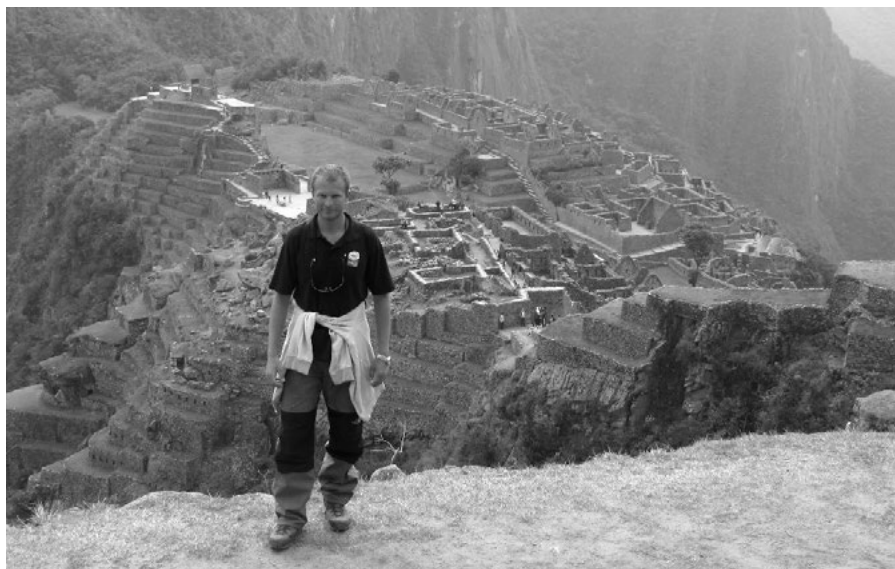
Velký význam pro vývoj zralejší víry, která je dialogická a nejenom zahleděná do sebe, měly mé osobní a vztahové krize: po prvotním šoku a stáhnutí se do svého já přišly otázky po smyslu a také otevření Něčemu většímu, než je vlastní já. Definitivní zlom přišel při doktorátu. Díky práci a škole jsem měl možnost hodně cestovat a vidět svět, jiné kultury, ale také bolesti a utrpení tohoto světa. A to byl pro mě takový definitivní budíček, impulz, který ty různé otázky, které ve mně už delší dobu rezonovaly, spojil s praktickou otázkou, která – jak jsem se dozvěděl později – je tak typická pro ignaciánskou spiritualitu: „Co mohu udělat pro Krista já? Jak mohu vidět a nacházet Boha ve všedním dni, v celé realitě?“

Kdy jsi začal prožívat obrat v prožívání svého křesťanství? Hrál o tom nějakou roli i setkání s jezuitou?

Samotný obrat ve víře, konverze ke zralejší dialogické a vztahové víře, byl mnohem více výsledkem lidského a osobního zrání hlavně díky (ale nejenom) osobním a vztahovým krizím, které právě otrásl tím „já“ zaměřeným na sebe a své potřeby, a pak vidění „širší reality“ světa při cestování. Jezuité tedy nehráli primární roli u obrácení samotného, nicméně přesto vnímám roli Tovaryšstva jako velmi důležitou v realizaci odpovědi na hledání opravdové hloubky a smyslu. Jezuité také zásadním způsobem formovali mé vnímání následování Krista jako nejenom osobní, ale také společné (komunitní) cesty, zasloužili se tedy o rozšíření mého spíše individuálního a individualisticky chápaného přístupu k víře o dimenzi společenství, církve apod.

Co tě přivedlo k rozhodnutí vstoupit do jezuitského řádu? Co tě přitahovalo více – řeholní život, nebo kněžství, nebo obojí dohromady?

Vstup do Tovaryšstva jsem vnímal jako realizaci volání k prožití opravdu smysluplného života pro druhé. Moje setkání s „výsledky“ jezuitské práce v jihoamerických redukcích mě zásadním způsobem ovlivnilo ve vnímání toho, jaký hluboký vliv na život druhých lidí může i po staletích mít obětavá práce jezuitů. Vůbec nezastírám, že mně imponovalo jejich vzdělání (ne pro vzdělání samotné, ale pro možnost lepšího vykonávání služby v té které oblasti), individuální (a přesto ne individualistický) přístup ke každému člověku, schopnost hledat a nacházet Boha ve všech věcech (což mimo jiné pro mě také znamenalo hledání odpovědi na aktuální problémy, které trápí společnost, a ne jenom aplikace nějakých starých řešení), jejich „drive“ (magis)



Samuel Privara na cestě v Peru (Foto archiv)

při nasazování se o zlepšení života a mnoho dalšího. Rozhodně jsem se tedy cítil přitahován možností být součástí tohoto řádu a kněžství pro mě v podstatě v této době nehrálo žádnou roli. Ta vnitřní dimenze touhy „pomáhat“ dorostla až časem.

Do jezuitského noviciátu jsi nastoupil jako někdo, kdo má zkušenost s podnikáním a řízením druhých. Jak jsi noviciátní čas prožíval? V mnohém to muselo být naprosto opačné než tvůj dosavadní život.

Příchod do noviciátu a jeho pravidla byly pro mě naprostým šokem. Před prvním kontaktováním Tovaryšstva jsem se dva roky na vstup sám připravoval a byl jsem přesvědčený, že jsem „vyřešil“ většinu možných problematických oblastí. Nicméně jsem si vůbec neuvědomil, jak radikální změna životního stylu vstupem nastane: byl jsem připraven na život bez „peněz“, ale nešlo předvídat, jak budu vnitřně prožívat to, že z člověka, který byl naučený na naprostou autonomii v rozhodování, na desetitisíce procestovaných kilometrů, na učení druhých, se najednou stane někdo, kdo se musí naučit poslouchat,

navíc být pořád na jednom místě, ve skupině velmi různorodých lidí, kteří vůbec neuznávají paradigmaty, která jsem já předtím považoval za samozřejmá, apod. Na jednu stranu jsem tedy vnímal celou kupu různých překážek a těžkostí, které byly opravdu velké – několikrát jsem uvažoval o tom, zda jsem se rozhodl správně a jestli nebude lepší vrátit se k předchozímu životu. Na druhou stranu mě velmi přitahovala meditace, kterou jsem se chtěl naučit. Je zajímavé, že v tomto momentě všechny ty velké plány a vize, které jsem měl před noviciátem ohledně budoucnosti, nepůsobily jako ten dominantní motivující element, i když později se opět ozvaly. Postupně jsem začal chápat (což ale neznamená, že by se mi to líbilo) také nutnost některých omezení (např. v kontaktu s vnějším světem) po tuto limitovanou dobu jako něčeho, co je pro mé dobro, pro to, abych se mohl naučit používat nástroje, pomocí kterých se mohu opravdu svobodně rozhodnout. Naučil jsem se např. tzv. rozlišování vnitřních hnutí a díky tomu jsem se lépe vypořádával s různými myšlenkami a vnitřními hnutími ohledně toho, proč pokračovat v nastoupené cestě. Různé „experimenty“, tedy praxe např. v hospici nebo s bývalými vězni apod., mi umožnily vyzkoušet si naučené a také vystřízlivět z někdy už možná příliš idealizovaných představ o vlastním pokroku v duchovním životě.

Jako novokněz už působíš několik měsíců. Je něco, co tě za tu dobu na kněžské službě překvapilo? Co ti dělá největší radost? A jak vidíš poslání kněze v dnešní době a v dnešní společnosti?

Největší radost kněžské služby vnímám v možnosti být svědkem, jak Bůh působí v druhém člověku, a to zvláště v duchovním rozhovoru, doprovázení a svátosti smíření. Zároveň vnímám velkou odpovědnost právě pro možnost ohromného zranění druhého člověka při necitlivém přístupu. Velmi mě těší, že můžu být svědkem tolika konverzí, a to jak těch z „nevíry“ (nebo víry jiného typu) ke křesťanství, tak z tradičního katolicismu na opravdovou katolicitu.

Mám opravdovou radost z toho, že mohu být v kontaktu s mladými lidmi, kteří se angažují, kterým není všechno jedno a mají upřímnou snahu „něco“ dělat. Poslání kněze dnes, jak ho vnímám já, vychází z koncilového dokumentu *Gaudium et spes* a dokumentů papeže Františka: pokud má být církev opravdovou svátostí spásy pro všechny (nejenom pro tu jednu „věrnou“ ovečku, ale i těch dnešních devadesát devět „ztracených“), je úkolem kněze dát lidem zakusit Boží milosrdenství a zprostředkovat jim, že se o ně Bůh opravdu zajímá, že mu nejsou lhostejné jejich osudy a že kráčí s nimi. A toto všechno ještě v jazyku, kterému lidé rozumí.

Tvá další role, která ti byla svěřena, je promotor povolání. Jak tu to úlohu chápeš? Je vůbec možné povolání od Boha někomu ukázat nebo ho k němu přivést? Není úbytek povolání ke kněžství a k řeholnímu životu faktem, se kterým se musíme smířit?

Jsem přesvědčen o hluboké pravdě vyjádřené v papežských dokumentech, že Bůh dává každému člověku povolání, že být křesťanem znamená mít povolání. Pokud vycházíme z tohoto předpokladu, „promoce“ povolání není přesvědčování druhého o jistém způsobu a formě života, ale pomoc, kterou Tovaryšstvo nabízí při rozlišování vlastního povolání, tedy toho, co umožňuje žít plným a radostným životem, protože to je to, co nám Bůh vložil do srdce. Krize kněžských a řeholních povolání je především krize povolání jako takového. Jednak jsou tady objektivní vnější faktory (sociální, sociologické, kulturní apod.), jednak je mladý člověk v dnešním světě uprostřed nepřehledného množství různých nabídek (z kterých mnohé jsou opravdu dobré), a je proto mnohem těžší než v minulosti zvolit si to pravé. Úkol promotora tedy vnímám v mnohem širším významu: dát mladému člověku „nástroje“, tedy naučit ho procesy a postupy, aby se mohl sám odpovědně rozhodnout o svém povolání a aby toto rozhodnutí nebylo jenom výsledkem náhody nebo příliš silného proudu okolí, kterému nedokáže odolávat.

Rozhovor připravil Petr Havlíček SJ

P. Samuel Privara SJ (*1984, Trenčín) vystudoval kybernetiku na Českém vysokém učení technickém, finanční inženýrství na Vysoké škole ekonomické v Praze a robotiku v Praze a Curychu. Do jezuitského noviciátu v Ružomberku vstoupil v roce 2013. Následovala studia filozofie v Mnichově a teologie v Madridu. Kněžské svěcení přijal 26. 6. 2021 na Velehradě. Žije v pražské jezuitské komunitě a působí jako farní vikář Akademické farnosti Praha, kaplan pro Vysokoškolské katolické hnutí Praha a promotor povolání.



Synodalita je podstatou církve

Na konci října minulého roku se konalo v Marseille setkání ignaciánské rodiny z frankofonních zemí. K této příležitosti poskytl otec generál Arturo Sosa SJ rozhovor pro francouzskou katolickou televizi KTO. Z rozsáhlého rozhovoru přinášíme výňatek, který se věnuje několika aktuálním otázkám, mj. synodě o synodalitě církve.

Otče Arture, rádi bychom se poučili z vašeho stanoviska k dnešnímu světu. Procházíme zdravotní krizí covidu-19, ale také ekonomickou krizí, napětím ve společnosti, válkami: jak ukázat Boha lidem, kteří tím vším trpí?

Tato doba není jiná než ostatní epochy lidstva. Nezažíváme více utrpení nebo konfliktů než lidé v jiných dobách. I kdybychom se narodili v jiném okamžiku lidské historie, vždycky bychom tam našli konflikty, nespravedlnost atd. Ale právě uprostřed nich se ukazuje Bůh! V tom spočívá křesťanská zvěst, že Bůh se stal jedním z nás, přijal účast na našich dějinách, na našich konfliktech, aby nás naučil, jak tuto situaci hříchu a nespravedlnosti můžeme překonat darováním sebe sama a smířením. Proto je v centru křesťanského poselství obraz ukřižovaného Krista, někoho, kdo je schopen darovat svůj život, aby druzí mohli žít.

Jak to udělat, abychom nebyli ze současného stavu lidstva zoufalí, kromě toho, že si můžeme připomenout, že i naši předkové trpěli?

Naděje znamená být si jistý, že Ježíš, který se daroval, vložil do dějin semeno, které vykvete. Znamená to mít naději, že Bůh je přítomen a stále jedná. Že semeno naděje přinese ovoce v takové míře, v jaké budeme schopni je zúrodnovat, vyživovat, umožňovat mu život.

Někdy jsou to sami křesťané – kněží, řeholníci – kdo znevěrohodňuje toto poselství naděje. Čelíme realitě sexuálního zneužívání v církvi. Jak můžeme zachovat důvěru a nepokřivit poselství evangelia?

Zneužívání je součástí lidské reality a také církve. Je to zajisté velký otřes. Chtěl bych využít tohoto rozhovoru, abych ocenil, co vše francouzská církev v tomto ohledu učinila. Oceňuji odvalu, se kterou se pokouší vrhnout světlo na situaci, která je pro nás skutečně ostudná, pro celou církev i pro lidstvo. A když na ni vrháme světlo s odvahou, je možné ji také překonat, přesáhnout. Zneužívání existuje, protože existuje struktura nespravedlnosti ve společnosti, protože existuje kultura nespravedlnosti a zneužívání také v církvi. Tuto kulturu nemůžeme změnit, pokud neznáme rozsah problému. Nejde pouze o to, abychom zákonem ošetřili jednotlivé případy, ale musí jít o skutečnou změnu systému, který tyto případy umožnil.

Papež František velice zdůrazňuje tuto změnu kultury, nedávno vyhlásil synodu o synodalitě církve. Jaký příspěvek může ignaciánská rodina přinést pro tuto konverzi, kterou papež František zahájil?

Synodalita je podstatou a definicí církve. Nevynalezl ji papež František. Již druhý vatikánský koncil definuje církev jako Boží lid. Od Starého zákona je Božím lidem. Je to lid, který kráčí vstříc zaslíbené zemi, překračuje Rudé moře. Ježíš je součástí tohoto lidu. V něm je celý tento lid ještě mnohem širším pojmem – je v něm zahrnuto celé lidstvo. Lid je tím, co skutečně definuje církev. V tom spočívá synodalita. Toto slovo znamená, že Boží lid kráčí pod vedením Božím. Je to jedna z velkých změn přinesených druhým vatikánským koncilem: důraz kladený na Boží lid. Papež František měl odvalu vzít druhý vatikánský koncil vážně a rozvinout procesy, v nichž by účast celého lidu, všech pokřtěných, měla v normálním fungování církve podstatnou úlohu. My jezuité jsme součástí tohoto lidu.

Papež František je představitelem ignaciánské spirituality, této schopnosti duchovního rozlišování. Co byste nám mohli říci o tomto způsobu jednání, který je vlastní papeži Františkovi a který někdy může znepokojovat nebo být částí katolíků nepochopený?

Papež František není objevitelem rozlišování. Sám byl formován v duchovní tradici sv. Ignáce z Loyoly. Je to jezuita, člověk, který praktikoval rozlišování po celý svůj život prostřednictvím duchovních cvičení. Papež František ví, že je to klíčový nástroj křesťanského života, ví, že se jedná o klíčový nástroj v životě Ježíše samotného. Ježíš Kristus uskutečňoval rozlišování v celém svém životě. Církev může skutečně přispět ke změně světa a překonat konflikty a všechny situace, které nás drtí, pouze do té míry, do jaké je schopna rozlišovat znamení a způsoby, kterými Bůh jedná v dějinách. Říkáme, že



Generální představený jezuitů Sosa
s papežem Františkem
(Foto archiv)

církev je instituce, která se potřebuje změnit, tak jako mnohé jiné věci. Papež František dal tuto nezbytnou změnu do pohybu. To samozřejmě někdy vytváří zmatek nebo odpor.

Jak vysvětlíte, že papež František může vyvolávat napětí nebo rozdělení? Je to normální situace?

Je to zcela normální z mnoha důvodů. Život, lidské dějiny jsou plné napětí. Život každého člověka je plný napětí. I duchovní život je permanentní napětí. Ignaciánské rozlišování usiluje naučit toho, kdo dělá duchovní cvičení, rozlišovat duchy, vnitřní hnutí, která člověka podněcují. Rozlišování nás učí tomu, co Ignác nazývá „zlý anděl“ a „dobrý anděl“. Dobrý anděl nás vede k životu podle evangelia Ježíše Krista. Zlý anděl je ten, kdo nás vzdaluje od životního stylu bratrství. Napětí je tedy přítomné, protože jsme vždy inspirovaní různými motivacemi, různými duchy ve smyslu ignaciánských exercicií. Věřit, že můžeme být bez napětí, je největší omyl. Jakmile se domníváme, že napětí skončilo, znamená to, že jsme si ne všimli reality života, svého vlastního života i lidského života vůbec.

Podstata tedy spočívá v tom, abychom věděli, kam směřujeme.

Napětí spočívá v tom, že volíme mezi nabídkou životního stylu podle evangelia Ježíše Krista a životním stylem, který nás od něho vzdaluje. Jestliže se rozhodneme tuto nabídku přijmout – čili následujeme dobrého ducha – potom pokračujeme ve směru života bratrského, spravedlivého a v míru, kde vztah



Papež vyzývá k budování ducha bratrství mezi různými kulturami
(Foto archiv)

je založen na lásce, na tom, co papež ve své encyklice nazývá bratrství a sociální přátelství. Nakolik se od tohoto života vzdalujeme, natolik přizívujeme konflikty, nespravedlnost, podrobení mnohých chudobě a nucenou migraci.

Je potřebné přijmout toto napětí?

Ano! Církev není klidná zátoka. Je to rozbouřené moře, které se vzdouvá. Jsou na něm bouře. Jestliže jsou tyto bouře odžité a překonané ve světle rozlišování a ve světle evangelia, potom budou pro dobro církve. Z otřesů může vskutku zazářit světlo něčeho nového, co se má uskutečnit. Situace, které se běžně představují jako konflikty a napětí, jsou vždy povoláním ke konverzi všech těch, kdo se nacházejí uvnitř těchto napětí. Nejedná se o to, abychom určili, kdo vyhrál, která strana převážila nad druhou, ale o to, jak všechno proměnit takovým způsobem, abychom do středu kladli poselství evangelia, které je posláním církve. Jediný smysl existence církve je hlásání dobré zvěsti Ježíše Krista. A samozřejmě musíme změnit to, co je třeba, v každém momentu dějin.

Další otázka zní: Jsem na Facebooku, jsem na Twitteru, mám svůj blog, píšu, co chci, s tím a s tím nesouhlasím... Jak vyjádřit a respektovat tuto rozmanitost a zároveň být autentickým svědkem evangelia?

Prostřednictvím dialogu. Nicméně jedná se o určitý typ dialogu. Papež František nedávno napsal encykliku *Fratelli tutti*. Velmi zdůrazňuje téma dialogu z různých hledisek. Dialog, který má člověku opravdu pomoci, aby vyšel z

postoje polarizace, předpokládá, že jeden druhého bere vážně. Jestliže mě rozmanitost vede k tomu, že druhým pohrdám, nepřijímám ho jako svého bratra nebo svou sestru, potom žádná možnost dialogu neexistuje. Dialog je možný pouze tehdy, když v druhém vidím bratra nebo sestru, který je jiný než já. Potom můžeme vidět rozdíly, které nás odlišují, ale zároveň hledat to, co nás spojuje. Dialog předpokládá, že když poslouchám někoho druhého, jsem také připravený změnit svůj postoj. Předpokládá to také, že tato druhá osoba je rovněž připravena změnit svou pozici, když poslouchá mě. To je to, co nám Pán předkládá v evangeliu, co dělá on sám: naslouchá lidem. V evangeliu nacházíme množství pěkných scén, kdy Ježíš sám mění svůj způsob pohledu, protože naslouchá: například ženě, která jej prosí, aby uzdravil její dceru, přestože není z izraelského lidu, nebo Samaritánce. Skutečně se otevřít druhému, naslouchat mu, mluvit s ním s upřímností, rozpoznávat ho jako bratra nebo sestru, to je to, co nás může změnit.

Mnozí lidé i mnozí křesťané prožívají tuto dobu se znepokojením. Kladou si otázku, jak mají svědčit o své víře v dnešní společnosti. Jak uchopit tuto možnost konverze?

Je to velmi důležitý bod. Velice často rezignujeme na to, abychom věřili, že se můžeme změnit nebo že situace ve světě se může změnit. Máme dojem, že to, co se děje, je jediná možnost, která může existovat. Nicméně věřím, že to, co hlásáme, a to, co se snažíme žít, je právě možnost změny. Možnost změnit sebe, možnost změnit druhé, možnost změnit vztahy mezi lidmi, změnit dějiny. A tato změna má svůj motor, který se jmenuje láska. Jestliže se něco změní, je to kvůli tomu, že milujeme ne vůlí, ale opravdovou láskou. To, co skutečně mění vztahy, je láska.

Můžeme tedy říct, že papež František nechává církev dělat jedny velké exercicie?

Ano. Papež František zůstává velmi věrný exerciciím. Koneckonců své nejbližší spolupracovníky velmi povzbuzuje k tomu, aby si je vykonali. Myslím, že k tomu mohu říci své osobní svědectví: papež František je skutečně mužem modlitby. Nespokojí se s tím, že o věcech přemýšlí, ale vkládá je do modlitby. Modlitba vyživuje jeho rozhodování.

Rozhovor pro KTO natočil Étienne Loraille

Přeložila Anna Lexmaulová

P. Antonín Krejčířík SJ

28. 6. 1933 – 18. 11. 2021



Otec Antonín se narodil ve Starém Městě u Uherského Hradiště. V letech 1945–1949 navštěvoval gymnázium na Velehradě, kde 7. září 1949 vstoupil do Tovaryšstva Ježíšova. Sdílel osud mnoha řeholníků té doby a od roku 1950 do roku 1956 byl internován v Bohosudově, Hájku, Uherském Hradišti, Ostravě, Jáchymově a Valdicích. Poté pracoval jako dělník v Uherském Hradišti. Vojenskou službu vykonával v letech 1961–1963, v roce 1965 maturoval v Uherském Hradišti. Přitom pracoval jako vedoucí provozu skladu ve Starém Městě.

Politické uvolnění roku 1968 mu umožnilo nastoupit studium teologie v Litoměřicích, které ukončil roku 1971. Kněžské svěcení přijal 22. srpna 1970 z rukou biskupa Štěpána Trochty v Litoměřicích. Následovala duchovní správa v úloze kaplana či

administrátora ve farnostech Kozlovice, Valašské Meziříčí, Velké Heraldice, Bruntál, Jelení, Mezina, Moravský Kočov, Horní Benešov, Karlovec a Leskovec. Poslední sliby v Tovaryšstvu složil 8. září 1984 v Brně. Po sametové revoluci byl do roku 1996 regionálním představeným komunity v rozptýlení na Opavsku. Od roku 1992 byl farářem v Bruntálu, kde se zasloužil o obnovu poutního místa s kostelem Panny Marie Pomocné a venkovní křížovou cestou na Uhlířském vrchu. Byl rovněž místoděkanem bruntálského děkanátu.

Od roku 2003 byl členem velehradské jezuitské komunity a kaplanem poutního místa. V letech 2005–2007 byl navíc administrátorem farnosti Buchlovice. Poslední roky života prožil v kněžském domově Marianum na Velehradě. Lidé si otce Antonína pamatují jako plného úsměvu a laskavosti. V komunitě byl tichý a skromný.

Otec Krejčířík zemřel v nemocnici v Uherském Hradišti ve věku 88 let. Rozloučili jsme se s ním ve středu 24. listopadu při bohoslužbě ve velehradské bazilice. K poslednímu odpočinku bylo jeho tělo uloženo na místním hřbitově.

P. Ludvík Armbruster SJ

16. 5. 1928 – 18. 12. 2021

Otec Ludvík se narodil v Praze. Po maturitě na reálném gymnáziu vstoupil 14. 8. 1947 na Velehradě do noviciátu Tovaryšstva Ježíšova. Po složení prvních slibů 15. 8. 1949 studoval filozofii v Děčíně. V dubnu 1950 byl spolu se všemi řeholníky zatčen a po dvouměsíční internaci v Bohosudově byl vzhledem ke své rakouské státní příslušnosti vyhoštěn z republiky jako nežádoucí cizinec. V letech 1950–1952 studoval filozofii v Římě na Papežské gregoriánské univerzitě, poté studoval japonštinu ve městě Jokosuka a filozofii na univerzitě v Tokiu. Následně studoval teologii v německém Frankfurtu n. M. Na kněze byl vysvěcen 31. 7. 1959.

Od roku 1961 působil v Japonsku. Po dalších studiích filozofie na Univerzitě Sophia v Tokiu se stal docentem a roku 1969 profesorem. Dne 15. 8. 1964 složil poslední sliby. V letech 1965–1970 byl nejprve regentem interdiocézniho kněžského semináře v Tokiu, od roku 1967 jeho rektorem. V letech 1975–1983 působil jako ředitel centrální univerzitní knihovny. Od roku 1988 byl po deset let univerzitním kaplanem.

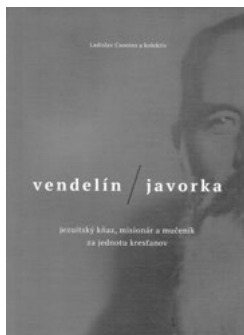
Od roku 1990 začal každé léto navštěvovat Českou republiku a podílet



se na obnově české jezuitské provincie i teologických studií u nás. Od roku 2002 vyučoval filozofii na Kato­lické teologické fakultě UK v Praze, v letech 2003–2010 byl jejím děkanem. Napsal celou řadu filozofických pojednání, monografií i příspěvků do sborníků a časopisů v několika jazycích. Je nositelem dvou státních vyznamenání: v roce 2006 mu byl udělen rakouský Čestný kříž a dne 28. října 2008 získal medaili Za zásluhy z rukou českého prezidenta. Roku 2018 mu byla udělena Stříbrná pamětní medaile Senátu.

Od září 1999 po dvacet let plnil roli socia provinciála českých jezuitů, zůstal však členem japonské provincie. Byl také oblíbeným zpovědníkem, exercitátorem a kazatelem. Pohřben je na pražském hřbitově na Vyšehradě.

Inspirativní slovenský jezuita



Ladislav Csonotos a kol.
**Vendelín Javorka: jezuitský kněz,
 misionář a mučelník za jednotu
 křesťanů**

OZ Černovský chotár, Černová 2021
 ISBN: 978-80-570-3349-3

Jezuita a vysokoškolský učitel Ladislav Csonotos spolu s kolektivem autorů, mezi nimiž nechybí ani čeští jezuité z olomouckého Centra Aletti, stojí za pozoruhodnou publikací o misionáři Vendelínu Javorkovi. Velkorysý sborník příspěvků je ohlédnutím za konferencí, která před pěti lety připomněla tuto významnou osobnost slovenské církve a jezuitského řádu. Přestože se už dříve otcí Javorkovi, jehož beatifikační proces právě probíhá, věnovala například kniha Rajmunda Ondruše vydaná v trnavském nakladatelství Dobrá kniha, nová publika-

ce se na barvitě osudy patera Javorky dívá důkladněji a v širším kontextu. Přináší také nové objevy historického bádání.

Zatímco Ľuboslav Hromják se pozastavuje nad některými aspekty Javorkovy životní cesty a Ivan Moďoroši skicuje jeho duchovní portrét, ostatní přispěvatelé se na něho dívají v širších souvislostech a nových perspektívách. Tak například Pavel Ambros ve své stati zkoumá Javorkův přínos v rámci velehradského unionismu, Cyril Vasiľ představuje jeho zásluhy ve vybudování papežské ruské koleje Rusikum, Branislav Dado se ohlíží za příchodem jezuitů do Ružomberka v roce 1922, Ladislav Csonotos a Milan Hudaček připomínají perzekuci komunistickým režimem a Michal Altrichter se zabývá svobodou v čase nesvobody v Javorkově díle.

Sborník není rychle „spíchnutým“ projektem, jak se to někdy u podobných publikací stává, ale stojí za ním velmi důkladná redakční práce. Důstojně prezentuje inspirativní Javorkovu osobnost nejen pro odborníky, ale zejména přístupnější příspěvky mohou dobře posloužit k většímu vhledu do této problematiky mezi širokou čtenářskou veřejností.

Jan Regner SJ

Anotace



Jan Němec, Petr Vizina
Znamení neznámého.
Rozhovory o spiritualitě
 Host, Brno 2021

Publikace, za kterou stojí religionista Jan Němec a publicista Petr Vizina, přináší devět rozhovorů o spiritualitě z různých náboženských úhlů pohledu. Mezi respondenty je také český jezuita Petr Vacík, který několik let vedl exerciční dům v Kolíně a nyní působí jako vedoucí České sekce Vatikánského rozhlasu. Na otázku po povaze duchovního života dostávají tazatelé rozmanité odpovědi. Muzikantka, kněz, malíř, překladatelka, básník, ekolog, filozofka, opat zenového kláštera a řádová sestra, všichni promlouvají o něčem, co se ponejprv musí hledat ve skrytosti a v mlčení. Respondenti sdílejí plody svého hledání a osobní zkušenosti, které vábí k následování.



J. Štáta, R. Čemus SJ, P. Čemus (eds.)
Kardinál Tomáš Špidlík SJ.
Z celého srdce
 Arx, Brno 2021

V roce 2020 vznikla pozoruhodná výstava o životě a díle kardinála Špidlíka. Postupně se objevila na mnoha místech České republiky. Vznikla k desátému výročí úmrtí Tomáše Špidlíka a její název „Z celého srdce“ odkazuje na důležitý aspekt jeho myšlení. Při příležitosti Ignaciánského roku byla vydána také tato doprovodná publikace. Stejně jako zmíněná výstava, z níž je odvozena, přibližuje jezuitského kardinála prostřednictvím fotografií a biografie, citátů z jeho díla a ukázkami výtvarných děl, která komentoval nebo inspiroval. Vědeckým garantem výstavy i knihy byl Špidlíkův žák P. Richard Čemus SJ, kurátorem výstavy byl architekt Jiří Štáta.

Praha

■ V kostele svatého Ignáce byla od 11. října instalována výstava, která vypovídala o babických událostech roku 1951. Na několika panelech bylo možné zhlédnout dobové fotografie týkající se události a seznámit se s okolnostmi a průběhem tragédie. Mezi osobnostmi, které byly v rámci procesu popraveny, byli i dva kněží: Jan Bula a Václav Drbola.

Brno / Praha

■ Kongregace pro svatořečení udělila souhlas k zahájení kanonizačního řízení P. Martina Středy SJ. Brněnský biskup Vojtěch Cikrle následně ediktem z 30. listopadu zahájil diecézní šetření. 10. listopadu pak vydala Kongregace pro svatořečení dekret, jímž stvrdila procesní platnost diecézního šetření života a mučednické pověsti jezuitského kněze Adolfa Kajpra. Proces jeho blahorečení tak postupuje do druhé, římské fáze.

**Brno / Olomouc / Praha
Velehrad**

■ Od začátku adventu jsou v jezuitských kostelích instalovány různobarevné roll upy zobrazující vynikající muže z Tovaryšstva Ježíšova, kteří mohou inspirovat k následování Krista. K vybraným třiceti pěti mužům moderní doby – mučedníkům,

myslitelům, organizátorům pomoci potřebným, umělcům a horlivým misionářům – je připojeno pět barokních jezuitů důležitých pro českou jezuitskou provincii. Vzniklo tak pět řad po osmi postavách, které jsou umístěny v jezuitských chrámech v Brně, Olomouci, Praze a na Velehradě. Podle plánu se budou tyto řady asi po čtvrt roce vyměňovat, takže každým z uvedených míst projde těchto čtyřicet inspirujících osobností během asi jednoho roku.

Klatovy

■ K příležitosti 400. výročí narození barokního jezuitského historika Bohuslava Balbína (nar. 1621) se konala v Klatovech ve dnech 2.–4. prosince mezioborová konference „Ó krásno Země české, vlastenče náš“. Konferenci pořádala Městská knihovna Klatovy a dvě pracoviště Akademie věd ČR – Historický ústav a Ústav pro českou literaturu. Přes dvacet odborníků věnovalo své přednášky postavě B. Balbína a jeho době a shrnulo pokrok balbínovského bádání od poslední podobné konference, která se konala v roce 1988. Mezi přednášejícími byli i Miroslav Herold SJ a Pavel Bandřouch SJ. Česká provincie Tovaryšstva Ježíšova nad konferencí převzala záštitu.

Olomouc

■ V rámci dvacátého osmého ročníku Podzimního festivalu duchovní hudby se v jezuitském kostele Panny Marie Sněžné uskutečnil 23. října koncert živě přenášený televizí Noe. Zazněly Vientulais Engelis: Meditace pro housle od Pětera Vaskse (nar. 1946) a Mše a-moll od Vincenza Belliniho (1801–1835).

■ V rámci celoživotního vzdělávání nabízí Katedra pastorální a spirituální teologie Cyrilometodějské teologické fakulty v Olomouci ve spolupráci s Centrem Aletti volné pokračování oblíbeného kurzu Večerní studium spirituality. Kurz se bude konat od února do května 2022 a je otevřený pro všechny zájemce z řad široké veřejnosti. Sr. Luisa Karczubová bude hovořit o významu teologie barev v duchovním životě, P. Michal Altrichter SJ o významu starozákonních a novozákonních proroků a P. Pavel Ambros SJ o procesu očišťování od vášní v tradici křesťanského Východu.

Vatikán

■ Ve dnech 16. až 18. září se ve Vatikánu uskutečnilo evropské setkání organizované Papežskou radou pro novou evangelizaci na téma „Katecheze a katecheta pro novou evangelizaci“. Setkání bylo určeno pro osoby odpovědné za katechezi z různých evropských biskupských konferencí. Byl na ně pozván belgický jezuita P. André Fossion, teolog, emeritní profesor Mezinárodního centra Lu-

men Vitae, aby promluvil na téma „Současná katecheze ve službách evropské církve“.

■ Papež František schválil 13. října nové dekry Kongregace pro svatořečení. Jeden z nich hovoří o jezuitském misionáři P. Giovannim Antoniu Solinasovi ze sedmnáctého století. Spolu s diecézním knězem Pedrem Ortizem de Zárate byli zabití z nenávisti k víře 27. října 1683 ve Valle del Zenta v Argentině. Působili ve skupině osmnácti laiků, mezi nimiž bylo také několik obrácených indiánů. Usilovali o mír a smíření mezi znepřátelenými kmeny domorodců, za toto úsilí zaplatili svým životem.

Athény

■ Dne 18. září byl P. Theodoros Kontidis SJ vysvěcen na biskupa. Zároveň byl ustanoven athénským arcibiskupem a apoštolským administrátorem na Rhodu. Svěcení se uskutečnilo v katedrále svatého Dionýsa Areopagity v Athénách za přítomnosti řeckých biskupů, pravoslavných kněží, primátora Athén a dvou zástupců řecké vlády. Katolická církev v Řecku má asi dvě stě tisíc členů, z nichž pouze dvacet procent jsou Řekové. Během několika posledních desetiletí se v Řecku usadilo mnoho katolíků ze zahraničí. Nejpočetnější skupiny tvoří Poláci a Filipínci.

Basilej

■ Jezuité na konci roku 2024 po více než sto letech uzavřou basilejskou studentskou rezidenci Borromeum. Samotný řád však bude ve městě pů-

sobit dále. K tomuto rozhodnutí nevedl pouze stav budov, které potřebují rekonstrukci, ale také situace jezuitské komunity v Basileji. Zatímco ještě před pár lety zde působilo kolem patnácti jezuitů, v současnosti jsou ve městě stále aktivní pouze čtyři otcové ve věku třicet devět až devadesát čtyři let. Věnují se především pastorační péči o studenty, vzdělání a spiritualitě v římskokatolické farnosti Basilej-město a dávání rekolekcí.

Bejrút

■ Dne 22. ledna 2022 začne v Bejrútu diecézní fáze blahořečení holandského jezuita P. Nicolase Kluiterse, který působil v Libanonu od roku 1966. Do Tovaryšstva Ježíšova vstoupil v roce 1965 a po studiích filozofie a teologie vystudoval ještě sociální práci. Byl také malířem. Působil jako kněz v severní části roviny Bikáa, kde s obyvateli tohoto chudého kraje čelil duchovní i materiální chudobě. Několik let žil bez vlastního domu a bydlel u místních lidí. V březnu 1985 byl unesen, mučen a zabit.

Bikfaya / Dublin

■ V září se na dvou místech otevřel evropský program třetí probace pro mladé jezuitu: v irském Dublinu, kde probíhá již mnoho let, a poprvé v libanonské Bikfayi. V Dublinu se formuje osm jezuitů pocházejících z různých částí světa: Francie, Německo, Chorvatsko, Itálie, Polsko, Srí Lanka a USA. Jejich instruktorem je P. Paul Pace SJ a jeho asistentem P. Charlie

Davy SJ. V Bikfayi byl nový evropský dům třetí probace otevřen 27. září. Mladé jezuitu bude doprovázet instruktor P. Dany Younes a představený této skupiny P. Nawras Sammour. Letos je účastníků sedm, pocházejí z Goy, Jižní Afriky, Rwandy, Konga, Polska, Francie a Indie.

Brusel

■ Dne 28. října byl jezuita P. Bernard Pottier jmenován papežem Františkem za člena Mezinárodní teologické komise, kde bude pracovat po dobu pěti let. Členem této komise byl již v letech 2014–2019. Bernard Pottier SJ je členem jezuitské komunity svatého Michaela v Bruselu. Řadu let vyučoval dogmatickou a fundamentální teologii a také filozofii na Institutu teologických studií jezuitské teologické fakulty v Bruselu. Jako člen redakční rady teologické revue *Communio* byl otec Bernard Pottier na žádost papeže Františka také členem Studijní komise pro diakonát žen. Dnes je ředitelem svatomichalského jezuitského fóra v Bruselu, kde má na starosti i oddělení křesťanské formace.

Dublin

■ V irském Dublinu ve čtvrti Rathmines existuje skupina mladých laiků „Faber Companions“, kteří žijí a modlí se společně. Poprvé se sešli v roce 2018 pod vedením P. Mylese O'Reillyho SJ, který jim pomáhal poznávat spiritualitu a odkaz svatého Ignáce z Loyoly. Členové rozvinuli aktivní pomoc a službu mladým

lidem, nyní známou jako Faberova komunita. Angažují se v široké škále aktivit, sdílení víry, modlitebních setkáních a liturgii.

Evropa a Blízký východ

■ Letos se evropské jezuitské noviciáty radují ze třiceti dvou mužů, kteří udělali své první kroky v Tovaryšstvu Ježíšově. Těchto třicet dva mužů se připojilo k sedmnácti novicům, kteří jsou již ve druhém ročníku. Celkem je v Evropě a na Blízkém východě čtyřicet devět noviců v devíti noviciátech.

Glasgow

■ Od 31. října do 12. listopadu se ve skotském Glasgow konala největší konference Organizace spojených národů o změně klimatu COP26. Účastnilo se jí více než třicet tisíc oficiálních delegátů ze sto devadesáti zemí. Tato iniciativa koresponduje se zájmy Tovaryšstva Ježíšova, jehož apoštolské preference mimo jiné hovoří o „spolupráci v péči o náš společný domov“. Prostřednictvím sítě „Ecojesuit“ byli jezuité a ignaciánská rodina v Glasgow aktivně přítomni. V rámci přípravy na konferenci vytvořila síť „Ecojesuit“ nové webové stránky. Navázala kontakt s několika dalšími organizacemi a intervenovala pro ekologickou konverzi na všech úrovních.

Záhřeb

■ Setkání mladých účastníků Evropského Magisu se uskuteční téměř ve všech částech Chorvatska od 24. do 29. července 2022. Společné závěrečné setkání je naplánováno na dny od 29. do 31. července ve Splitu. Ví-

ce informací je možné najít na webových stránkách a sociálních sítích.

Marseille

■ Od 29. října do 1. listopadu se v Marseille setkala sedm tisíc příznivců ignaciánské spirituality, kteří jsou spojeni s nedávno vytvořenou západoevropskou frankofonní provincií. Setkání se samozřejmě účastnili jezuité, ale také rodiny, mladí lidé z Eucharistického hnutí mládeže a řeholní sestry z mnoha kongregací inspirovaných spiritualitou svatého Ignáce. Byli zde členové Společenství křesťanského života, studenti z jezuitských vzdělávacích institucí, týmy mládeže, účastníci aktivit Magisu. Přítomen byl i otec generál Arturo Sosa SJ, který však musel setkání opustit kvůli úmrtí své matky.

Paříž

■ Francouzský jezuita P. Bernard Sesboüé SJ (nar. 1929) zemřel 22. září 2021 ve věku 92 let. Byl to mimořádně vzdělaný dogmatický teolog a znalec církevních otců. Jako odborník na ekumenismus se v letech 1967–2005 podílel na činnosti skupiny Dombes. Šlo o skupinu katolických a protestantských teologů, která vznikla v roce 1937 z iniciativy lyonského opata Laurenta Remillieuxe a Paula Couturiera. Později byla spojená s Maxem Thurianem, bratrem komunity v Taizé. Otec Sesboüé byl poradcem Sekretariátu pro jednotu křesťanů a v letech 1980–1985 členem Mezinárodní teologické komise.

Jubilea

P. Jiří Šolc	Hostýn	13. 3.	40 let kněžství
P. Václav Ježík	Hostýn	2. 2.	45 let v Tovaryšstvu
P. Josef Hladiš	Velehrad	11. 2.	90 let
P. Petr Havlíček	Praha	14. 3.	50 let
P. Petr Vacík	Řím	3. 2.	45 let

Srdečně blahopřejeme

Seznam podporovatelů od 1. října do 31. prosince 2021

PhDr. Hana Topolánková, Praha 5; Josef Daněk, Salaš u Velehradu; Jiří Koryska; Petr Durna, MEngSc, Brno; Jaroslav Adamík, Přerov; Drahomíra Sýkorová, Kroměříž; René Lehovec; Ladislav Nevrkla; Libor Vašek; Marie Sodomková, Praha 1; Milena Ptáčková; UROKAN s.r.o., Citonice; Zdeňka Vojtková; Sirotňákovi, Olomouc; Jiří Lupínek, Brno; Lukáš Houska, Praha 2; Bašetovi; Ing. Jan Slaměník, CSc., Brno; Vojtěch Míkyska; Ing. František Jaroš, Praha 3; Jana a Pavel Švancarovi; Jana Sniehoffová, Rychaltice; Ing. Svatava Plechačová, Tisá.

Všem dárcům upřímně děkujeme

Objednejte si bulletin na adrese:

Bulletin Jezuité, Křížkovského 2, 779 00 Olomouc
redakce@jesuit.cz, tel.: 731 670 345

Podpořte nás darem na bankovní účet:

2020460003/6000, v.s. 104

